

Itä-Suomen
Sanomalehdenkustantajain
Liitto.

Pöytäkirja Itä-Suomen Sanomalehdenkustajain vuosikokouksesta, pidetty Viipurissa heinäk. 30 p:nä 1921. Edustettuina olivat seuraavat sanomalehdet: Karjala, Maakansa, Laatokka, Käkisalmen Sanomat, Karjalainen, Etelä-Savo, Etelä-Saimaa, Etelä-Suomi, Parikkalan Sanomat ja Jaakkima Sanomat.

1 §

Kun kokous oli todettu laillisesti kokoonkutsutuksi, valittiin sen puheenjohtajaksi johtaja A. A. Björk ja pöytäkirjanpitäjäksi toimittaja Vilho Viita.

2 §.

Puheenjohtaja luki liiton vuosikertomuksen ja hyväksyttiin se muistutuksitta.

3 §.

Kun viime vuosikokouksessa ei oltu valittu tilintarkastajia, valittiin niiksi nyt toimittajat Ville Sederholm ja Heikki Lehmus.

4 §.

Otettiin keskusteltavaksi liiton toiminnan edelleen jatkaminen Toimikunta oli puolestaan esittänyt, että toimintaa edelleen olisi jatkettava, varsinkin senvuoksi, että Suomen Sanomalehdenkustantajain liiton toiminta on ollut kovin heikkoa. Asiasta keskusteltaessa kannatettiin toimikunnan ehdotusta ja päätettiin toimintaa edelleen jatkaa.

5 §.

Toimikunnan puolesta esitettiin liiton toimitsijan laatima tulo- ja meno-arvio tulevaa toimikautta varten. Keskustelussa kosketeltiin arviossa mainittuja alennettuja liiton jäsenmaksuja, jonka jälkeen arvio sellaisenaan hyväksyttiin. — Hyväksytyn tulo- ja menoarvion mukaan ovat Liiton vuosimaksut 6-päiväisiltä lehdiltä 400 mk., 3-päiväisiltä lehdiltä 200 mk. ja viikkolehdistä 100 mk. Liiton toimitsijan palkkio määrättiin 1200 markaksi vuodessa.

6 §.

Edellä valittujen tilintarkastajain antaman lausunnon perusteella hyväksyttiin tehty tilikertomus viime toimintakaudelta ja myönnettiin asianomaisille tilivelvollisille täydellinen vastuuvapaus.

7 §.

Toimikunnan jäsenyydestä olivat erovuorossa varsinaiset jäsenet A. A. Björk ja A. vo Inkilä ja varajäsen Nieminen. Varsinaisiksi jäseniksi edellisten tilalle valittiin hrat Björk ja Nieminen sekä varajäseneksi toimittaja G. Alleen.

8 §.

Tilintarkastajiksi kuluvalle toimintakaudelle valittiin hrat V. Sederholm ja H. Lehmus.

9 §.

Virallisten asiain käsittelyn jälkeen alusti toimitusjoht. A. Vuorelainen kysymyksen „tilaushinnat ja postimaksujen korotus”. Alustuksessa ilmeni, että postihallitus on suunnitellut ehdotuksen sanomalehtien postimaksujen huomattavasti korottamisesta. Kysymyksen suhteen keskusteltaessa oltiin korotuksia yleensä vastustavalla kannalla ja ilmoitettiin kokouksessa Itä-Suomen Sanomalehtimiesyhdistyksen kantana asiassa olevan saman. Keskustelun tuloksena päätti kokous, että valtioneuvostolle lähetetään korotussuunnitelmia vastustava kirjelmä. Sen sijaan päätettiin lausua, että sanomalehtien tilaushinnat olisi korotettava, mutta jätettiin tämän päätöksen esittäminen liiton puolesta Suomen Sanomalehdenkustajain syyskokoukselle.

10 §.

Joht. A. Nieminen alusti kysymyksen „ilmoituslennusperiaatteen muuttamisesta sellaiseksi, että alennus myönnettäisiin sillä perusteella, kuinka monta kertaa ilmoitus julkaistaan”. Koska kysymys oli vielä verraten uusi, ei siitä syntynyt suurempaa keskustelua, vaan päätettiin sekin esittää yllämainitulle kokoukselle, jota ennen toimikunta kuitenkin laatii alustuksen viimeisteltyyn muotoon. Samalla päätettiin mainitussa kokouksessa liiton mielipiteenä esittää, että lehtien ilmoitushintoja yleensä olisi korotettava vähintään 10 pennillä palstamillimetriltä sekä muutettava ilmoitushintasuhteita suurten ja pienempien kaupunkien lehtien välillä. Samassa yhteydessä keskusteltiin lehtien vapaakappaleista ja päätettiin niistä tästäpuoleen ruveta velkomaan 50 prosenttia tilaushinnasta, lukuunottamatta tarkastuskappaleita ja niihin verrattavia.

11 §.

Joht. E. Nuutinen alusti kysymyksen „tilausmaksujen perimistavan muuttamisesta”. Alustuksessa ehdotettiin, että asiamiesten tilauslistat olisi saatava vastaamaan velkakirjoja, jolloin vältettäisiin nyt usein syntyviä ikävyvyyksiä asiamiesten tilitysten suhteen. Koska toimikunta jo oli saman asian johdosta ryhtynyt alustaviin toimenpiteisiin, päätettiin sen tehtäväksi antaa asiamiesten tilauslistojen yhdenmukaistuttaminen mahdollisimman tarkotustaan vastaavaksi.

12 §.

Luettiin Itä-Suomen Sanomalehtimiesyhdistyksen kirjelmä. Kirjelmässä kehoitettiin, että kustantajain liitto ryhtyisi yhdenmukaistuttamaan sopimuksia toimittajain ja lehtifirmojen välillä, mikäli tulee kysymykseen kesäloman myöntäminen, painokanteista mahdollisesti tulevat sakkomaksut sekä vapaat matkat sanomalehtimiesten kokouksiin, mikäli ne koskevat heidän edustamiaan lehtiä yleensä. Näiden suhteen päätettiin, mikäli on sattunut erimielisiä tapauksia, ryhtyä lehtien johtokunnille tekemään ehdotuksia kussakin tapauksessa ilmenevien epäkohtien korjaamiseksi.

13 §.

Esitettiin kysymys lehtien suhteesta nykyiseen Sanomalehtien Ilmoitus-toimistoon ja todettiin, että tämän toimiston toiminta ei ole ollenkaan vas-

tannut tarkoitustaan maaseutulehtien etuihin nähden, vaan on se muuttunut kokonaan palvelemaan rajoitettuja tarkoituksia. Asiasta keskusteltaessa päätettiin saattaa johtokunnille esitys, että nämä tekisivät aloitteen osan sanotun yhtiön osakkeista ostamiseksi maaseutulehdistön haltuun tai ellei se käy mahdolliseksi, kokonaan uuden, etupäässä maaseutulehdistön oman ilmoitustoimiston perustamiseksi. Kirjelmä, joka asian johdosta esitettiin, päätettiin sellaisenaan liittää pöytäkirjaan, ja kuuluu se seuraavasti:

Sanomalehdet ja Sanomalehtien Ilmoitustoimisto. Niinkuin kaikei useimmat herroista tietävät, on Sanomalehtien Ilmoitustoimiston osake-enemmistö joutunut kahden sanomalehden: Turun Sanomain ja Helsingin Sanomain käsiin. Tästä johtui sanomalehdenkustantajain viime vuonna tekemä päätös toimistolle annettavan ilmoitusalennuksen pienentämisestä niin, että pääkaupungin lehdet antavat nyt 10 % ja maaseutulehdet 15 % alennusta laskuistaan. Katsottiin nim. sopimattomaksi hyödyttää suuren provisioonin antamisella kahta lehteä, jotka osinkona saavat liian suuren voiton yritykseen kiinnittämilleen rahoille, kun sensijaan toimiston voitto suhteellisemmin pitäisi tulla niille, jotka voiton toimistolle aiheuttavat s. o. koko maan lehdistölle. Sanomalehtien Ilmoitustoimisto on jo kaksi (ellei kolme) kertaa jakanut ilmaisia osakkeita ja kun osinko viime vuodet on ollut 20 ja 15 %, on korko todellisille sijoituksille aivan liian suuri.

Mainittu alennuksen pienentäminen on kuitenkin aiheuttanut toimiston puolelta huomautuksen, että nykyinen alennus on liian pieni, onpa ainakin muutamien lehtien puoleen käännetty suoranaishella esityksellä että alennusta suurennettaisiin ja ovat myöskin jotkut lehdet tähän suostuneet. Asian nykyisellä kannalla ollen ei sanomalehdillä kuitenkaan ole syytä tehdä muutosta päätökseen, sillä jo mainittujen viime vuotisten voittojen nojalla täytyy toimiston nykyisillä alennuksilla kannattaa ja tuottaa osakkailleen vielä kunnollisen osingon. Vielä vähemmin on maaseutulehdistöllä syytä aiheuttaa suuria voittoja mainitulle yhtiölle, sillä tunnettuahan on, että toimisto ei Helsingissä harjoita minkäänlaista ilmoitushankintaa syystä ettei tämä hankinta ole pääkaupungin lehtien edun mukaista, ja näin maaseutulehdet hyötyvät toimistosta ilmoitusten saamisen muodossakin vähemmän kuin Helsingin lehdet.

Toiseksi muuttuu asia silloin, jos nykyiset osake-enemmistön omaajat suostuvat myymään osakkeistaan osan muille lehdille, niin että kaikki leh-

det tai ainakin ne, jotka osakkeita haluavat, saisivat niitä. Tällöin voitaisiin alennusta kyllä suurentaa, sillä tulisihan voitto osinkona takaisin kaikille lehdille, ja voitaisiin myöskin vaatia ilmoitushankintaa Helsingissä maaseutulehtien hyväksi. Tästä osakeluovutuksesta on ollut kysymys Suomen Sanomalehdenkustantajain johtokunnan viime kokouksessa, ja saataneen syyskokouksessa selvä siitä, ovatko enemmistön omistajat halukkaat tuohon jakoon. Nyt olisi jokaisen Itä-Suomen lehden taloudenhoitajan heti selvitettävä asia johtokunnilleen, niin että kaikilla olisi jo syyskokouksessa tieto haluaako edustamansa lehti ottaa osakkeita ja miten paljon. Toivottavaa olisi, että jokainen lehtiyhtiö huomaisi mikä etu osakkeitten omistamisesta on, sillä vuoden mittaanhan moni nyt menettää enemmän kuin mitä osakkeisiin ehkä menisi rahoja. Siltä varalta, ettei mainitut kaksi lehteä olisi halukkaita jakoon, olisi myöskin taloudenhoitajain harkittava uuden toimiston perustamista ja juuri maaseutulehdistöä varten, sillä se tulee varmasti tässä tapauksessa ennemmin tahi myöhemmin välttämättömäksi ja silloin olisi siitä saatava sanomalehtien oma toimisto paremmin kuin nykyinen on. Sanomalehtien ilmoitustoimiston nykyinen osakepääoma on 200,000 markkaa, jaettuna 500 mkn osakkeisiin, siis 400 osakkeeseen. Näistä omistaa Turun Sanomat 120 kpl. ja Helsingin Sanomat muistaakseni 86; loput on muutamilla muilla lehdillä ja yksityisillä.

14 §.

Kun vielä oli valittu pöytäkirjan tarkastajiksi hrat Björk ja Nuutinen, katsottiin kokous päättyneeksi.

Tarkastettu ja hyväksytään:

A. A. Björk.

E. S. Nuutinen.